

3. VATSAVAMMAN DIAGNOSOINTI KALTOINKOHTELUTAPAUKSISSA

Näytön aste: C

Kohonnut transaminaasitaso (>80 IU/L) viittaa vatsavamman olemassaoloon myös kaltoinkohtelutapauksissa.

Kyseessä on Yhdysvalloissa tehty retrospektiivinen, kuvaileva monikeskustutkimus¹, jossa tutkittiin uudelleen mahdollisesti kaltoinkohdellut lapset arvioimalla heidän veriarterivonsa transaminaasien osalta. Tavoitteena oli validoida taso, jolla veriarterit viittaavat vatsanalueen vammaan. Potilasryhmänä olivat alle 10-vuotiaat lapset (N=2890), joita oli kaltoinkohdeltu ja joilla oli vatsavamma (n=82). Interventiona oli maksan transaminaasien tutkimisen validointi, kun lapsella vatsavamma

Transaminaasitason määrittely vatsavamman diagnosoinnissa saatiin osoitettua. Kaltoinkohdelluilla lapsilla maksan transaminaasien taso >80 IU/L, indikoi vatsavammaa, jonka vuoksi lapselle, jolla on kohonnut transaminaasitaso, tulee tehdä huolellinen vatsanalueen tutkimus. (pitää tutkia tarkkaan) Sensitiivisyys oli 83,8%, spesifisyys 83,1%. Transaminaasien tutkimusajankohta on tärkeä, sillä transaminaasit normalisoituvat päivien ja viikkojen kuluessa.

Tutkimuksen laatu: Kohtalainen

Näytön vahvuus: 3

Sovellattavuus suomalaiseen väestöön: Hyvä

Kommentti: Antaa lisävarmuutta kaltoinkohtelutapauksissa vatsavamman osoittamiseen. Tutkimus antaa alustavan tuloksen ko. diagnostisen menetelmän arvosta. Tarvitaan lisätutkimuksia lapsilla, joilla epäillään vatsavammaa.

Lähteet

1. Lindberg D, Shapiro R, Blood E, Steiner D, Berger R. Utility of hepatic transaminases in children with concern for abuse. Pediatrics 2013; 131(2): 268–275.